Rädda Barnen

2008-08-25 10:08 CEST

"Medtag matsäck och busspengar" - ny rapport från Rädda Barnen: Avgifter i grundskolan utestänger barn

Kommunerna tolkar skollagens skrivningar om avgifter i skolan på mycket olika sätt, det visar en ny undersökning från Rädda Barnen där både kommuner och föräldrar tillfrågats. Var tredje förälder har varit med om att skolan bett om pengar det senaste året. Dessa föräldrar har ombetts betala i genomsnitt 2,6 gånger under året, och medelsumman är 228 kronor.

I skollagen står det att "enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna" får förekomma. I rapporten "Medtag matsäck och busspengar" blir det uppenbart att kommunerna tolkar skollagen på mycket olika sätt. Oavsett avgifternas storlek strider de både mot principen om en kostnadsfri grundskoleutbildning och Barnkonventionen och leder till särbehandling av de många barn om lever i ekonomisk utsatthet.

240 000 barn, eller 12.6 procent, lever idag i ekonomisk utsatthet i Sverige. Att tvingas tacka nej till skolaktiviteter för att man inte har råd väcker skam och skuld: "Man vågar inte prata om det och istället säger, nä jag tycker inte om att åka skidor". Fjortonårig pojke i Uppsala.

- Känslan av att hamna utanför kan vara lika stark oavsett om barnet helt får avstå från en aktivitet, hänvisas till ett kostnadsfritt alternativ eller måste be att skolan gör undantag från avgifter för att de inte har råd. Alla barn har rätt till en kostnadsfri grundutbildning, säger Eva Svedling, sektionschef på Rädda Barnens Sverigeprogram.

För att undvika att skolorna tolkar skollagen på olika sätt och tänjer på gränserna för en avgiftsfri grundskola vill Rädda Barnen att den obligatoriska grundskolan ska vara helt avgiftsfri. Det innebär att skollagen ska vara tydligt med att inga avgifter får förekomma. Rädda Barnen anser också att kommunerna inte behöver vänta på en ny skollag. Skolornas huvudmän kan

visa vägen genom att anta egna riktlinjer som tydligt säger att avgifter inte får tas ut i grundskolan.

Rapporten finns att ladda ner på http://www.rb.se/sv/Aktuellt/ Eva Svedling når du på 08 698 90 90.

Fotnot
I rapporten "Medtag matsäck och busspengar" har Rädda Barnen kartlagt hur Sveriges kommuner förhåller sig till avgifter i grundskolan. Av de 234 kommuner som besvarade enkäten uppgav drygt hälften (126) att de har en policy om avgifter i skolan. Något fler (144) uppgav att de har ett tak för avgifternas storlek. Rädda Barnen har också låtit opinionsinstitutet Synovate fråga 650 föräldrar om deras erfarenheter. En tredjedel av de tillfrågade föräldrarna har varit med om att deras barns skolor bett om pengar någon gång under de senaste tolv månaderna. I genomsnitt har de fått 2,6 förfrågningar. En femtedel har blivit ombedda att sammanlagt betala över 400 kronor. Föräldrar i Stockholm betalar de högsta avgifterna, 281 kronor i genomsnitt. Minst betalar föräldrar i Norrland, i genomsnitt 178 kronor under tolvmånadersperioden.

Rädda Barnen kämpar för barns rättigheter.
Vi väcker opinion och stöder barn i utsatta situationer - i Sverige och i världen.

Save the Children fights for children's rights.
We deliver immediate and lasting improvements to children's lives worldwide.

Rädda Barnen
Save the Children Sweden
SE-107 88 Stockholm
Besöksadress/Visiting address Landsvägen 39
Sweden
Växel/Switchboard +46 8 698 90 00
Fax +46 8 698 90 10
Plus/Bankgiro 90 2003-3
www.rb.se

Kontaktpersoner

Rädda Barnens pressjour
Presskontakt
Tillgänglig för journalister mellan klockan 08.00 och 20.00.
press@rb.se
08-698 90 90

Anne Thorngren
Presskontakt
Pressekreterare
Svenska frågor
anne.thorngren@rb.se
0723-57 67 56

Åsa Runström Awad
Presskontakt
Pressekreterare
Internationella frågor
asa.runstrom.awad@rb.se
0733-55 34 33

Oskar Kollberg
Presskontakt
Pressekreterare
Internationella frågor
oskar.kollberg@rb.se
0733 55 34 15